

**T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI**

EL SANATLARI TEKNOLOJİSİ

BASİT NAKIŞ TEMEL İĞNE TEKNİKLERİ

ANKARA, 2012

-
- Bu modül, mesleki ve teknik eğitim okul/kurumlarında uygulanan Çerçeve Öğretim Programlarında yer alan yeterlikleri kazandırmaya yönelik olarak öğrencilere rehberlik etmek amacıyla hazırlanmış bireysel öğrenme materyalidir.
 - Millî Eğitim Bakanlığınca ücretsiz olarak verilmiştir.
 - **PARA İLE SATILMAZ.**

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR.....	iii
GİRİŞ.....	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1.....	3
1. BASİT NAKIŞ İĞNELERİ İLE OLUŞTURULACAK ÜRÜNÜ PLANLAMA.....	3
1.1. Basit Nakış İğneleri.....	4
1.1.1. Düz İğneler.....	4
1.1.2. İlmikli İğneler.....	4
1.1.3. Zincir İğneleri.....	4
1.2. Kullanılan Araç Gereçler.....	5
1.3. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri.....	5
1.3.1. Kumaş ve İplik Özelliği.....	5
1.3.2. Desen Özelliği.....	5
1.3.3. Renk Özelliği.....	5
1.4. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar.....	6
1.5. Uygulandığı Yerler.....	6
1.6. Basit Nakış İğne Desen ve Kompozisyon Örnekleri.....	7
UYGULAMA FAALİYETİ.....	9
ÖLÇME DEĞERLENDİRME.....	10
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	11
2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME.....	11
2.1. Kullanılan Kumaşlar.....	11
2.2. Kullanılan İplikler.....	11
2.3. Kullanılan Yardımcı Malzemeler.....	13
UYGULAMA FAALİYETİ.....	14
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	15
ÖĞRENME FAALİYETİ-3.....	16
3. KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA.....	16
3.1. Ölçü Oran.....	16
3.2. Sürfile Yapma.....	16
3.3. Orta Teyel Almak.....	17
3.4. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç Gereçler.....	17
3.5. Basit Nakış Temel İğne Tekniklerinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri.....	17
UYGULAMA FAALİYETİ.....	18
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	19
ÖĞRENME FAALİYETİ-4.....	20
4. DÜZ İĞNE TEKNİKLERİ.....	20
4.1. Kullanılan Araç Gereçler.....	20
4.2. Çeşitleri.....	20
UYGULAMA FAALİYETİ.....	21
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	33
ÖĞRENME FAALİYETİ-5.....	34
5. İLMİKLİ İĞNE TEKNİKLERİ.....	34
5.1. Kullanılan Araç Gereçler.....	34
5.2. Çeşitleri.....	35
UYGULAMA FAALİYETİ.....	36

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	41
ÖĞRENME FAALİYETİ-6.....	42
6. ZİNCİR İĞNE TEKNİKLERİ.....	42
6.1. Kullanılan Araç Gereçler.....	43
6.2. Çeşitleri	43
UYGULAMA FAALİYETİ.....	44
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	47
ÖĞRENME FAALİYETİ-7	48
7. KENAR TEMİZLEME.....	48
7.1. Basit Nakış Temel İğne Tekniklerinde En Çok Kullanılan Kenar Temizleme Teknikleri.....	48
7.2. Kullanılan Araç Gereçler.....	48
7.3. Önemi.....	49
7.4. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar	49
UYGULAMA FAALİYETİ.....	50
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	54
ÖĞRENME FAALİYETİ-8	55
8. ÜTÜ YAPMAVE KALİTE KONTROL.....	55
8.1. Ürünü Ütülemenin Önemi.....	55
8.1.2. Basit Nakış İğnelerinde Ütü Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	55
8.2. Kalite Kontrol	56
8.2.1. Alt İplik Temizleme	56
8.2.2. Üst İplik Temizleme	56
8.2.3. Leke Tanımı	56
8.2.4. Leke Temizleme Yöntemleri	56
8.2.5. Leke Temizlemede Dikkat Edilecek Teknik Esaslar	56
UYGULAMA FAALİYETİ.....	57
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME.....	58
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	59
CEVAP ANAHTARLARI.....	60
KAYNAKÇA	63

AÇIKLAMALAR

ALAN	Eİ Sanatları Teknolojisi
DAL/MESLEK	Alan Ortak
MODÜLÜN ADI	Basit Nakış Temel İğne Teknikleri
MODÜLÜN TANIMI	Basit nakış temel iğne tekniklerinde model belirleme, ürüne uygun malzeme seçme, kumaş hazırlama, basit nakış temel iğne teknikleri, kenar temizleme, ütü yapma ve kalite kontrolün kazandırıldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	İşlemeye hazırlık modülünü almış olmak
YETERLİLİK	Basit nakış temel iğne tekniklerini yapmak
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Bu modül ile gerekli ortam sağlandığında ürüne ve tekniğe göre desen çizerek uygun malzeme üzerine basit nakış temel iğne tekniklerini uygulayarak ürüne dönüştürebileceksiniz. Amaçlar <ol style="list-style-type: none">1. Ürüne uygun desen çizip renklendirebileceksiniz.2. Ürüne uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.3. Tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.4. Tekniğe uygun olarak düz iğne tekniklerini yapabileceksiniz.5. Tekniğe uygun olarak ilmikli iğne tekniklerini yapabileceksiniz.6. Tekniğe uygun olarak zincir iğne tekniklerini yapabileceksiniz.7. Tekniğe uygun olarak kenar temizliği yapabileceksiniz.8. Tekniğe uygun olarak ütüleme ve kalite kontrol yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Ortam: Aydınlik ve temiz bir atölye Donanım: Desen kitapları, fotoğraf, dergi, yapılmış ürün örnekleri, renk katalogları, , nakış malzemeleri, çizim araç gereçleri, ütü ve ütü malzemeleri
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan, her faaliyetten sonra verilen ölçme araçları ile kazandığımız bilgileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz. Öğretmen, modülün sonunda, size ölçme aracı (test, çoktan seçmeli, doğru-yanlış, vb.) kullanarak modül uygulamaları ile kazandığımız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

İnsanlar, duyu ve düşüncelerini bazen sözlü, bazen yazılı, bazen de çeşitli zeminler üzerine motiflerle bezeyerek dile getirmişlerdir. Elde yapılan basit nakış temel iğne teknikleri de bunlardan biridir.

Basit nakış temel iğneleri, kolay ve çabuk yapılan basit işlem basamaklarından oluşur. Bundan dolayı da basit nakış iğneleri olarak bilinmektedir. İşlemede desen, renk ve uygulanacak kumaşın birbirine uyumuna dikkat edildiğinde ortaya mükemmel ürünler çıkar.

Basit nakış iğneleri günümüzde ev dekorasyonunda, dekoratif örtülerde, giyim süslemelerinde, çanta, terlik, cüzdan, kemer gibi aksesuarlarda süsleme amacı ile kullanılmaktadır. Başlı başına bir işleme çeşidi olduğu halde birçok işleme tekniğinde yardımcı iğne olarak da kullanılmaktadır.

Siz de bu faaliyeti başarı ile tamamladığınızda bu güzel ve zevkli işleme tekniklerini kullanarak ürün oluşturabileceğiniz gibi makinede ve elde yapılan nakışları süslemek için de basit nakış iğne tekniklerini uygulayarak kaliteli ürünlere sahip olabilirsiniz. Bunun yanı sıra yaptığımız ürünler ile ekonomik gelir sağlayabilirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda aydınlık temiz bir ortamda tekniğe ve modele uygun olarak basit nakış temel iğne tekniklerine uygun desen çizip renklendirebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Basit nakış iğne teknikleri nelerdir? Araştırınız.
- Diğer nakışlardan ayrılan özelliklerini araştırınız.
- Desen için faydalanılan kaynakları araştırınız.
- Uygulandığı yerleri araştırınız.

1. BASİT NAKIŞ İĞNELERİ İLE OLUŞTURULACAK ÜRÜNÜ PLANLAMA

Basit nakış iğneleri; nakışa yeni başlayanlar için basit nakış iğneleri ilk adımdır. Tek ya da birkaç iğne tekniğinin bir arada kullanılması ile oluşan işleme türüdür.

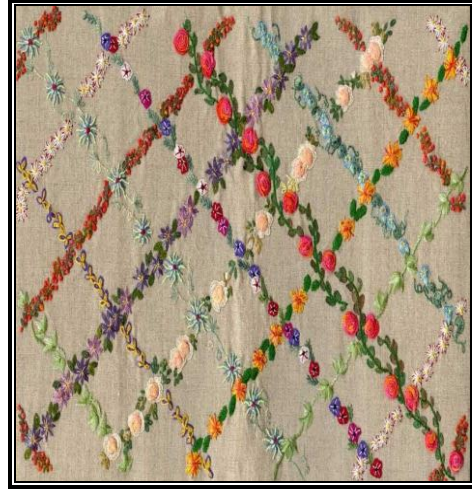
Resim 1.1: Basit nakış iğneleri pano

Resim 1.2: Basit nakış iğneleri pano

Resim 1.3: Basit nakış iğneleri örtü

Resim 1.4: Basit nakış iğneleri örtü

1.1. Basit Nakış İğneleri

Basit nakış temel iğne teknikleri aşağıdaki gibi gruplandırılmaktadır;

1.1.1. Düz İğneler

- Makine dikişi
- Çöp işi
- Oyulgama
- Demet iğnesi
- Sap işi
- Hristo teyeli
- Gölge işi
- Eğrelti otu iğnesi
- Açık balıksırtı

1.1.2. İlmikli İğneler

- Battaniye iğnesi
- Y iğnesi
- Kreton iğnesi
- Çengel iğnesi

1.1.3. Zincir İğneleri

- Zincir iğnesi
- Papatya iğnesi
- Kare zincir iğnesi

1.2. Kullanılan Araç Gereçler

Basit nakış temel iğne tekniklerinde kullanılan araç gereçler şunlardır;

- Kasnak (el kasnağı)
- Makas
- İğneler (toplu iğne, etamin iğnesi, dikiş iğnesi)
- Kasnak bezleri
- Kalem (HB-sert kalem)
- Cetvel
- İplikler
- Kumaş
- Desen
- Renk katalogları
- Parşömen kâğıdı

1.3. Diğer Nakışlardan Ayrılan Özellikleri

Basit nakış iğneleri, kolay ve basit olduğu için çabuk yapılabilir. Ayrıca bu teknik ile desen oluşturulabildiği gibi diğer nakış tekniklerinde (kum iğnesi, çin iğnesi, applique, pul boncuk, çevre işi) yardımcı iğneler olarak kullanılmaktadır. En önemli özelliği ise her türlü kumaşa ve ürüne uygulanabilir olmasıdır.

1.3.1. Kumaş ve İplik Özelliği

Sık veya seyrek dokunuşlu her türlü kumaş üzerine uygulanabilir. Kumaş ve ipliklerin kalınlıkları ile renk uyumu; yapılan ürünün özelliğine, kullanılacak yere ve kişinin zevkine uygun seçilmelidir.

1.3.2. Desen Özelliği

- Basit nakış iğne desenleri çizilerek ve sayılarak yapılır.
- Geniş yüzeyli olmayan hemen her desen üzerine uygulanabilir.
- Desenlerinde çok ince detaylar bulunmaz.
- Sayılarak yapılan basit nakış iğnelerinde geometrik formlarda çizgi kaygısı olmadan uygulama yapılır.

1.3.3. Renk Özelliği

Renkleri seçerken; renklerin uyumuna, renk geçişlerindeki tonlamaya dikkat edilmelidir. Ayrıca kullanılacak kumaşın rengine uygun, renkler ya da zıt olan renkler kullanılabilir.

1.4. Desen İçin Faydalanılan Kaynaklar

Tabiattan (iek, yaprak, dal, tomurcuk) hayvan figürlerinden, eski işlemlerden, desen mecmualarından, kumaş ve kâğıt üzerine basılmış desenlerden, müzelerden, kartlardan, meyve çizimlerinden, geometrik desenlerden faydalanılır.

Resim 1.5: Tabiattan bir örnek

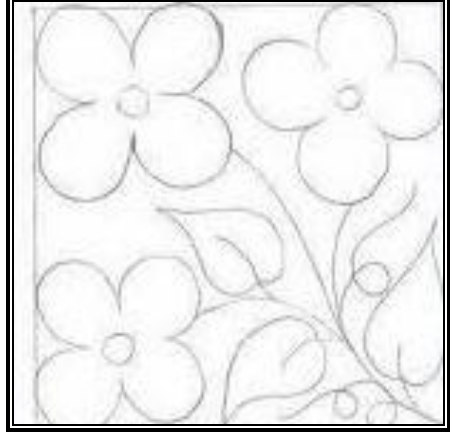
1.5. Uygulandığı Yerler

- Yatak takımlarında,
- Dekoratif örtülerde,
- Ev dekorasyonun da (yastık, abajur, pano vb.),
- Giyim süslemelerinde (abiye kıyafetler, spor kıyafetler, çocuk giysilerin de, gecelik ve sabahlıklarda),
- Aksesuarlarda (şapka, fular, şal, terlik, çanta, broş, mendil, eldiven, kolye ve düğmelerde) uygulanabilir.

1.6. Basit Nakış İğne Desen ve Kompozisyon Örnekleri

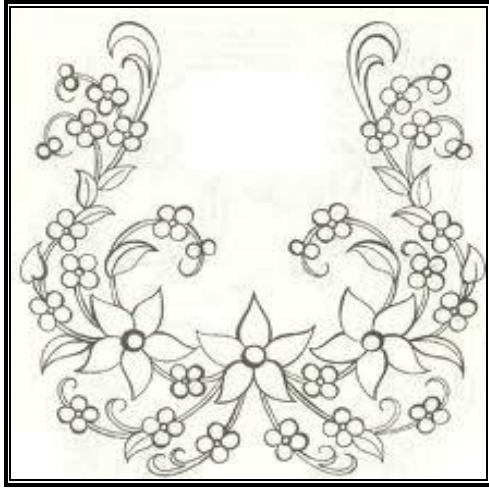
Desen 1.1: Pano deseni

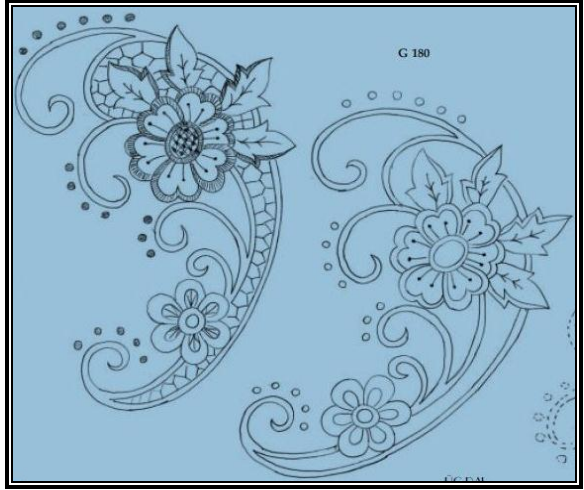
Desen 1.2: Gözlük kılıfı deseni

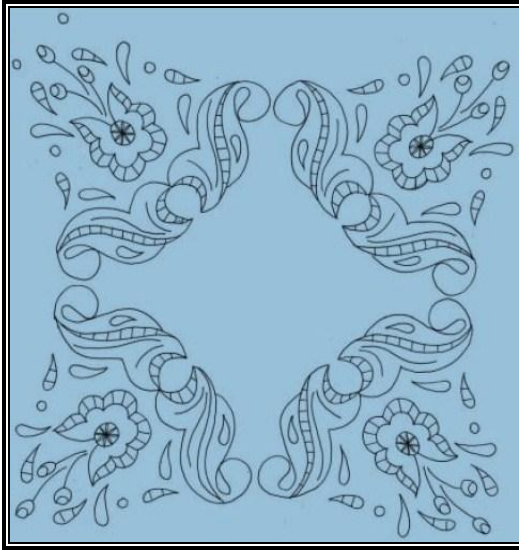
Desen 1.3: Örtü deseni

Desen 1.4: Örtü deseni

Desen 1.5: Örtü deseni

Desen 1.6: Örtü deseni

Desen 1.7: Örtü deseni

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kompozisyon hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Basit nakış iğnelere uygun desen araştırınız.	➤ Görsel ve basılı kaynaklardan faydalanabilirsiniz.
➤ Desen hazırlamada kullanılan araç gereçleri seçiniz.	➤ Parşömen kâğıdı, kurşun kalem, renkli boya kalemleri, desen, cetvel vb. malzemeleri hazır bulundurunuz.
➤ Deseninizi tespit ediniz.	➤ Basılı kaynaklardan faydalanabilirsiniz ➤ Sanal ortamdan faydalanabilirsiniz
➤ Yapılacak ürüne uygun kompozisyon hazırlayınız.	➤ Ölçülerine dikkat ediniz.
➤ Deseni çiziniz.	➤ Deseni net ve düzgün çizmeye dikkat ediniz.
➤ Deseni renklendiriniz.	➤ Renk geçişlerine dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki soruları dikkatlice okuyarak doğru seçeneği işaretleyiniz.

1. Basit nakış iğneleri aşağıdaki nakış tekniklerinden hangisinde yardımcı iğne olarak kullanılır?
A) Çin iğnesi
B) Maraş işi (sırma)
C) Kum iğnesi
D) Aplike
E) Hepsi
2. Basit nakış iğnesinde aşağıdaki araç ve gereçlerin hangisi işleme yaparken kullanılmaz?
A) Kasnak
B) Kasnak bezi
C) Kalemtırış
D) Kumaş
E) İğne
3. Aşağıdaki iğne çeşitlerinden hangisi düz iğne tekniği değildir?
A) Y iğnesi
B) Eğrelti otu iğnesi
C) Makine dikişi
D) Çöp işi
E) Demet iğnesi
4. Aşağıdakilerden hangileri deseni kumaşa geçirmede kullanılan malzemelerdendir?
A) Parşömen kâğıdı
B) Kalem
C) Toplu iğne
D) Desen
E) Hepsi
5. Renk uygulaması yaparken aşağıdakilerden hangisi renk uygulamasını etkilemez?
A) Renk uyumu
B) Desen çizimi
C) Desenin özellikleri
D) Renklerinin kumaşa uyumu
E) Renk geçişleri

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında basit nakış iğnelere uygun malzeme seçimi yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Basit nakış temel iğne tekniklerinde kullanılan kumaşları araştırınız.
- Basit nakış temel iğne tekniklerinde kullanılan iplikleri araştırınız.
- Basit nakış temel iğne tekniklerinde kullanılan yardımcı malzemeleri araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

2. MALZEME İHTİYACINI BELİRLEME

2.1. Kullanılan Kumaşlar

Aşağıdaki tablodan oluşturulacak ürüne, ürünün kullanım amacına en uygun kumaşı seçmek için yararlanabilirsiniz.

Örneğin yatak takımları için bitkisel esaslı liflerden oluşturulmuş kumaşlar tercih edilmelidir.

Kumaşlar	Cinsleri	Özellikleri
Bitkisel liflerden üretilen kumaşlar	Keten, opal, akfil, teri koton, poplin, çuval, saten, goblen, etamin, kanava, kadife (ipek kadife, koton kadife)	Basit nakış iğnelere sayılabılır olarak yapılan desenlerde kumaşın en ve boy ipliklerinin sayılabilir özellikte olmasına, çizilerek yapılanlarda ise kumaş yüzeyinin düzgün ve sık dokulu olmasına dikkat edilmelidir.
Kimyasal liflerden üretilen kumaşlar	Saten, tül, terilen, tafta, organze, şifon	
Hayvansal liflerden üretilen kumaşlar	İpek, yün tela, çuha, ipek saten, ödemiş ipeği, organze, ipek jorjet, ipek şantuk, şifon,	

2.2. Kullanılan İplikler

Aşağıdaki tablodan oluşturulacak ürüne, ürünün kullanım amacına en uygun iplik cinsini seçmek için yararlanabilirsiniz.

Örneğin ürün için seçilen kumaşın hammaddesine uygun iplikler tercih edilmelidir.

İplikler	Cinsleri	Özellikleri
Bitkisel liflerden üretilen iplikler	Dantel iplikleri, koton, muline, pamukaki, doğal, rafya, yumaklar	Basit nakış iğnelerinde kumaşa uygun her türlü iplik kullanılabilir.
Kimyasal liflerden üretilen iplikler	Floş, naylon iplikler, orlon, sentetik rafya, kordon, şeritler	
Hayvansal liflerden üretilen iplikler	Yün, çamaşır ipeği, ibrişim, kordone	
Madensel liflerden üretilen iplikler	Sırma, sim, ince şerit tel, harçlar	

Resim 2.1: Koton.....

Resim 2.2: Muline

Resim 2.3: Floş

Resim 2.4: Çamaşır ipeği

Resim 2.5: Sim

Resim 2.6: Naylon iplikler

2.3. Kullanılan Yardımcı Malzemeler

Model özelliğine göre yardımcı malzeme seçimi yapılır. Kullanılan yardımcı malzemeler; boncuk çeşitleri (yuvarlak, boru ve kesme), inci, pul, haçlar, straz, kurdele, kurt, tırtıldır.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak malzeme ihtiyacını belirleme konusunda dosya hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Basit nakış iğne tekniklerinde kullanılan kumaş çeşitlerini araştırınız.	➤ Görsel ve basılı kaynaklardan faydalanabilirsiniz.
➤ Kumaşlarla ilgili görsel materyaller bulunuz.	➤ Çevrenizdeki kumaşçılardan faydalanabilirsiniz.
➤ Basit nakış iğne tekniklerinde kullanılan iplik çeşitlerini araştırınız.	➤ Görsel ve basılı kaynaklardan faydalanabilirsiniz.
➤ İplik çeşitleri ile ilgili görsel materyaller bulunuz.	➤ Çevrenizde bulunan tuhafiyelerden faydalanabilirsiniz.
➤ Basit nakış iğnelerinde kullanılan yardımcı malzemeleri araştırınız.	➤ Basılı kaynaklardan faydalanabilirsiniz. ➤ Sanal ortamdan faydalanabilirsiniz.
➤ Yardımcı malzemelerle ilgili görsel materyaller bulunuz.	➤ Çevrenizde bulunan tuhafiyelerden faydalanabilirsiniz.
➤ Topladığımız bilgi ve dokümanları dosya haline getiriniz.	➤ Basılı kaynaklardan faydalanabilirsiniz. ➤ Sanal ortamdan faydalanabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Pürüzsüz ve tüysüz oluşu; kumaşın çabuk kirlenmesini önler.
2.; %100 pamuktan üretilen bir kumaş çeşididir. Yüksek ısıda yıkandığında çeker, ütülenmeye karşı dayanıklıdır ve eğer renkli ise ilk yıkamada tek başına olmasına dikkat edilmelidir.
3.; pamuk, keten veya ipekten, seyrek dokunmuş delikli bir tür kumaştır.
4. Basit nakış iğne tekniklerinde özelliğine göre yardımcı malzeme seçimi yapılır.
5. Basit nakış iğnelerinde uygun her türlü iplik kullanılabilir.
6.; ipek veya keten iplikle dokunmuş, tülbent inceliğinde bir çeşit kolalı kumaştır.
7. Basit nakış iğne tekniklerinde sayılarak yapılan desenlerde kumaşın en ve boy ipliklerinin özellikte olmasına dikkat edilmelidir.
8.; pamuk, kenevir veya sentetik iplikten dokunmuş kumaş türüdür.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında tekniğe ve ölçüye uygun olarak kumaşı işlemeye hazırlayabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ürün ölçü ve oranları ile ilgili bilgi toplayınız.
- Deseni kumaşa geçirmede kullanılan araç ve gereçleri araştırınız.
- Basit nakış temel iğne tekniklerinde kullanılan desen geçirme tekniklerini araştırınız.
- Kumaşı germenin önemini araştırınız.
- Kumaşı germe yöntemlerini araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

3. KUMAŞI İŞLEMeye HAZIRLAMA

3.1. Ölçü Oran

Basit nakış iğneleri ile süslenecek olan ürün, kullanılacak yere kişinin zevkine ve ihtiyaca göre belirlenir. Standart bir ölçü vermek günümüz şartlarında pek mümkün değildir, çünkü ev dekorasyonları zaman içinde farklılıklar göstermektedir.

Örnek; kare sehpa örtüsü için kumaş hesaplamak;

- Ürünün boyutları; 70x70cm
- Kenar kıvrırma payı; $5+1(\text{kıvrırma payı})\times 2=12\text{cm}$
- $70\text{cm}+12\text{cm}=82\text{cm}$ boyutlarında kumaş kullanılacaktır.

3.2. Sürfile Yapma

Nakış yapılacak ürün parçalarının, kumaş kenarı dokuma ipliklerinin işleme esnasında çıkmaması için yapılan bir işlemdir.

3.3. Orta Teyel Almak

Nakış yapılacak ürün parçası üzerine desen yerleştirmede yardımcı olmak için kumaşın ortasından eni ve boyunu bölecek şekilde işaret teyeli yapılır. İşaret teyeli, kumaşın düz tarafından alınır.

Not: İplikleri sayılamayan kumaşların orta işaretlerini bulmak için kesilen kumaşın kenarları tam üst üste gelecek şekilde katlanarak hafif tırnak ütüsü ile kat izi yapılır. Kat izi üzerinden orta teyel alınır. Ya da mezür ile ortası bulunarak sabunla işaretlenir ve cetvel ile çizilir. Daha sonra sabun izi üzerinden işaret teyeli alınır.

3.4. Deseni Kumaşa Geçirmede Kullanılan Araç Gereçler

- Parşömen kâğıdı
- Desen
- Desen çizilecek kumaş
- Toplu iğne
- Beyaz karton
- Işıklı masa
- Kalem (H-H2-B2)
- Çizilmiş desenin fotokopisi
- Cetvel
- Karbon kâğıdı

3.5. Basit Nakış Temel İğne Tekniklerinde Kullanılan Desen Geçirme Teknikleri

Desenin düzgün çizilmesi işleminin daha kaliteli olmasını sağlar. Deseni çizerken desenin hatlarının bozulmadan çizilmesi gerekir. Kumaşın cinsi, işleme türü göz önüne alınarak desen geçirme tekniği uygulanır.

Basit nakış iğnelerinde kullanılan desen geçirme tekniklerinden bazıları şunlardır:

- Çizerek desen geçirme,
- Deseni kopya kâğıdı ile kumaşa geçirme,
- Deseni sayarak kumaşa geçirme,
- Deseni ütüyerek kumaşa geçirme.

NOT:İşlemeye hazırlık modülünde verilen kumaşı işlemeye hazırlama ile ilgili bilgileri tekrar okuyunuz ve uygun olanları uygulayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kumaşı işlemeye hazırlayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Yapılacak ürünün ölçülerini belirleyiniz.	➤ Ürünün kullanılacağı yere göre ölçü belirleyiniz.
➤ Belirlenen ürün ölçülerini kumaşın üzerinde işaretleyiniz.	➤ İşaretleme işlemini toplu iğne ile veya sabunla yapınız.
➤ İşaretlediğiniz yerlerden kumaşınızı kesiniz.	➤ Kumaşı keserken işaretli yerlerden kesmeye ve kaydırmamaya dikkat ediniz.
➤ Kumaşınızın kenarlarına sürfile yapınız.	➤ Sürfileyi soldan sağa doğru ve eşit aralıklarla yapınız.
➤ Kumaşınızın orta teyelini alınız.	➤ Orta teyeli tekniğine uygun bir şekilde yapınız.
➤ Deseni kumaşa geçiriniz. ➤	➤ İşleme tekniğine uygun desen geçirme tekniği seçiniz.
➤ Kasnak bezlerini kumaşa dikişiniz.	➤ Kasnak bezlerini kumaşa düzgün ve dikkatli bir şekilde dikişiniz.
➤ Kumaşı kasnağa geriniz.	➤ Kumaşı kasnak bezlerinden çekerek geriniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıda verilen cümlelerdeki boşlukları uygun şekilde doldurunuz.

1. Basit nakış iğneleri ile süslenecek olan ürün, kullanılacak yere zevkine ve ihtiyaca göre belirlenir.
2. Kumaşın cinsi, işleme türü göz önüne alınarak geçirme tekniği uygulanır.
3. Nakış yaparken kumaşı germe işleminin yapılması nakışın daha düzgün ve olmasını sağlar.
4. Desenin düzgün çizilmesi işleminin daha olmasını sağlar.
5. Basit nakış iğne tekniklerinde kumaşı germe yöntemleri şekilde olur
6., kasnak ile yapılamayan büyük ve narin kumaşların gerinmesinde kullanılmaktadır.
7. Deseni çizerken desenin bozulmadan çizilmesi gerekir.
8. Deseni kumaşa geçirmede kullanılan araç gereçlerden biri de çizilecek kumaştır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında tekniğe ve ölçüye uygun olarak düz iğne tekniklerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Basit nakış iğne tekniklerinden düz iğne tekniklerini araştırınız.
- Düz iğne tekniklerinin uygulandığı yerleri araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

4. DÜZ İĞNE TEKNİKLERİ

Düz iğneler basit nakış iğnelerinin herhangi bir ilmik ve düğüm gibi işlem yapılmadan uygulanan iğnesidir. Bütün iğnelerin esasını oluşturur. Kumaş üstünde yatay durumda işlendiği için düz iğne teknikleri denmiştir.

4.1. Kullanılan Araç Gereçler

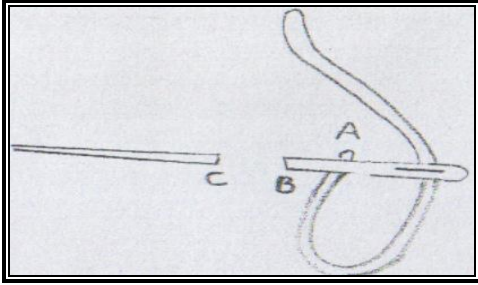
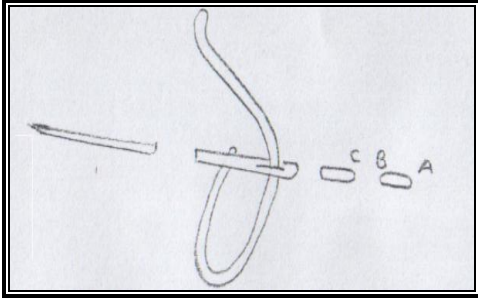

- Kasnak
- Kasnak bezi
- İşleme kumaşı
- İplikler
- Nakış makası
- Nakış iğnesi
- Toplu iğne

4.2.Çeşitleri

- Makine dikişi
- Çöp işi
- Oyulgama
- Demet iğnesi
- Sap işi
- Hristo teyeli
- Gölge işi
- Eğrelti otu iğnesi
- Açık balıksırtı

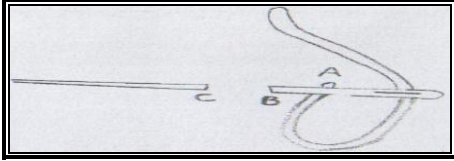
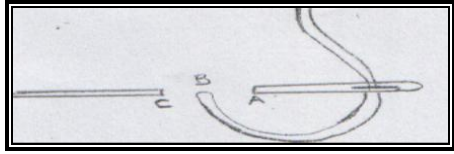

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak oyulgama yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ Oyulgama yapacağımız yeri desen üzerinde tespit ediniz.</p>	<p>➤ Deseni net çiziniz. ➤ Sağdan sola çalışınız.</p>
<p>➤ (A) noktasından kumaşın yüzeyine iğnenizi çıkarınız.</p> 	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız. ➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.</p>
<p>➤ Kumaşın yüzeyinden üç iplik sayarak batınız. ➤ Kumaşın tersinden yine üç iplik sayarak kumaşın yüzeyine çıkınız.</p> 	<p>➤ Oyulgamanın boylarının eşit olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ Aynı işlemi eşit aralıklarla bir alt ve bir üst olarak teyel gibi devam ediniz.</p> 	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz. ➤ Fazla ipliği kesiniz.</p>	<p>➤ İpliğinizi düğüm yapmayınız.</p>

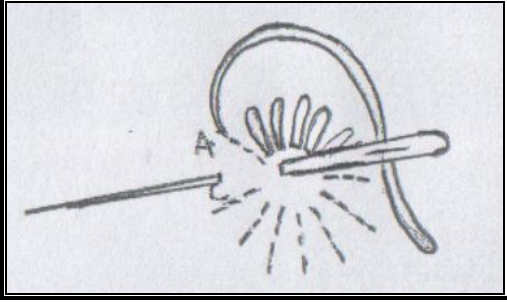
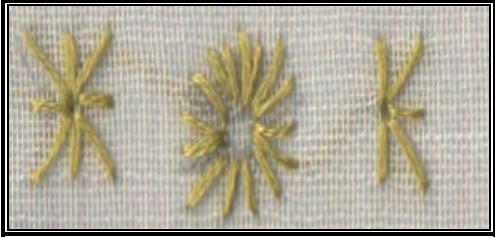
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak makine dikişi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde makine dikişi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Makine dikişi tekniğine uygun yeri belirlemeye dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından çıkarınız.➤ Kumaşın yüzeyinden üç iplik sayarak (B) noktasına batınız.➤ Kumaşın tersinden yine üç iplik sayarak kumaşın yüzeyine çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli çalışınız.➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ (B) noktasından alttan 6 iplik sayarak sola (C) noktasından çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (C) noktasından (B) noktasına batınız. Sola 6 iplik sayarak (D) noktasından çıkınız.➤ (D) noktasından geri (C) noktasına batınız.➤ Sola 6 iplik sayarak (E) noktasından çıkınız.➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak makine dikişini oluşturunuz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikiş uzunluğunu kumaş ipliklerinin kalınlığına göre ayarlayınız.➤ Dikiş boylarının aynı olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İşlemenin arkasına ipliği tuttururken düğüm yapmayınız.

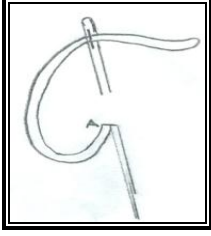
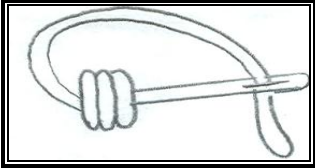
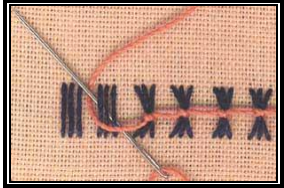
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak çöp işi tekniğini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Çöp işi yapacağınız yeri desen üzerinde tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Araç ve gereçleri doğru seçiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından çıkarınız.➤ (B) noktasına batınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.➤ Çöp işini çizerken de çalışabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (B) noktasına batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Detaylara önem veriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (C) noktasından çıkınız. (B) noktasının hemen yanına batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Desenin şekline göre çıkış noktalarını belirleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Şekil oluşana kadar aynı işlemleri tekrarlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Detaylara önem veriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.➤ Fazla ipliği kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İşlemenin arkasına ipliği tuttururken düğüm yapmayınız.

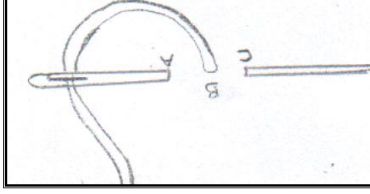
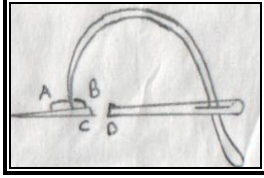

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak demet iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi iğneden geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ Demet iğnesinde iplik sayısı isteğe bağlıdır.➤ Çift sayıda iplik ayarlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Demet iğnesi yapacağınız yeri desen üzerinde tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından kumaşın yüzeyine çıkarınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik boylarına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Demet iğnesinin istenilen yüksekliği ayarlanarak (B) noktasına batınız ve üç sıra yan yana sarma oluşturunuz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Sarmaları aynı hizada yapmaya özen gösteriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sol taraftan dikey hatların ortasından gelen noktadan iğnenizi çıkarınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kaynaklarınızı etkili ve verimli kullanınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Dikey hatları ortadan bölecek şekilde yatay hat oluşturunuz (2 veya 3 defa).	<ul style="list-style-type: none">➤ Bağlama yaparken ortalı olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İstenilen aralıklarla işlemi tekrarlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Demet iğnesini kenar temizleme çalışmalarında kullanabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.➤ Fazla ipliği kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İşlemenin arkasına ipliği tuttururken düğüm yapmayınız.

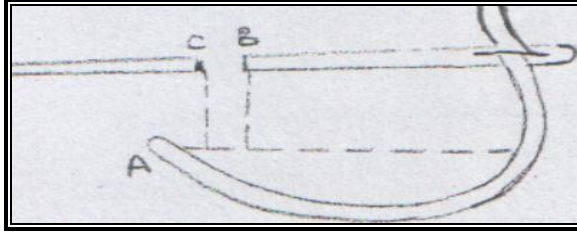
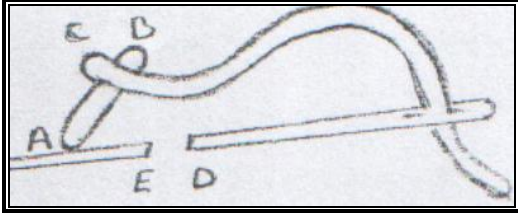
UYGULAMA FAALİYETİ

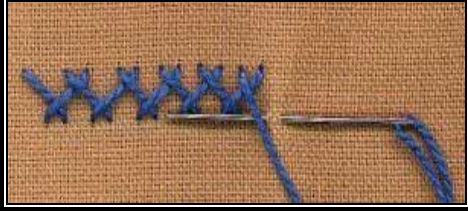
Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak sap işi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi iğneden geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kullanacağınız araç ve gereci doğru seçiniz.➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sap işi yapacağınız yeri desen üzerinde tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından çıkarınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi işlemenin hep aynı yönünden kumaşın yüzeyine çıkarınız (Sap işi soldan sağa doğru çalışılır.).
<ul style="list-style-type: none">➤ A noktasının sağından 6 iplik sayarak (B) noktasına batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ (B) noktasından sola doğru 3 iplikten (C) noktasından çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.➤ Dikiş boylarına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Çıkılan (C) noktasından 6 iplik sayarak (D) noktasına batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Bir önce işlenen ipliğin dibinden çıkınız.➤ İşlemi tekrarlayarak devam ediniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz. Fazla ipliği kesiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İşlemenin arkasına ipliği tuttururken düğüm yapmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak Hristo teyeli (çapraz iğne) yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Soldan sağa doğru çalışınız.➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Hristo teyeli yapılacak yeri desende tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Hristo teyeli giyim süslemelerinde kullanabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (A) noktasından çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çizerek de çalışabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (A) noktasından 6 iplik yukarı 6 iplik sağa sayınız ve (B) noktasından batınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (B) noktasından 3 iplik sola sayınız ve (C) noktasından çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Renk tonlamalarına dikkat ediniz.➤ Estetik görünüşüne önem veriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (C) noktasından 6 iplik aşağıya 3 iplik sola sayınız ve (D) noktasından çıkınız.➤ (D) noktasından 3 iplik soldan sayınız ve (E) noktasından çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (D) noktasından 3 iplik soldan sayınız ve (E) noktasından çıkınız.➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak hristo teyeli yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.

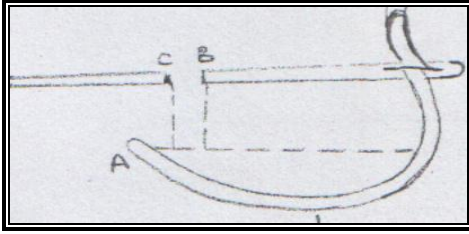
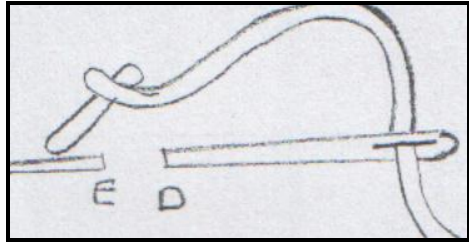

- İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.
- Fazla ipliği kesiniz.

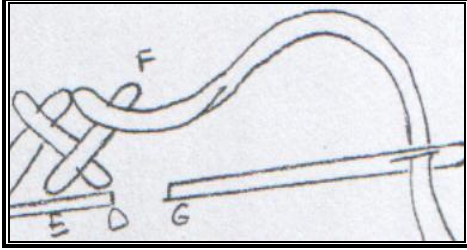
- İşlemenin arkasına ipliği tuttururken düğüm yapmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak gölge işi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ İpliğinizi iğnenize geçiriniz.</p>	<p>➤ Kumaşın tersinden ve yüzünden çalışılan bir iştir, dikkatli olunuz.</p> <p>➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.</p>
<p>➤ Gölge yapılacak işi desen üzerinde tespit ediniz.</p>	<p>➤ Soldan sağa doğru yapınız.</p>
<p>➤ İğneyi (A) noktasından kumaşın yüzüne çıkarınız.</p>	<p>➤ Yüzünden görünüşü karşılıklı iki sıra makine dikişi şeklinde olmalıdır, dikkat ediniz.</p>
<p>➤ (A) noktasından 6 iplik sağa 6 iplik yukarıya sayınız ve (B) noktasına batınız.</p> 	<p>➤ Bu teknik de desen çizimini kumaşın tersinden yapınız.</p>
<p>➤ (B) noktasından soldan 4 iplikten (C) noktasından çıkınız.</p>	<p>➤ Gölge işinin muntazam olması için makine dikişinin hep aynı büyüklükte olmasına önem veriniz.</p>
<p>➤ (C) noktasından 6 iplik aşağıya 6 iplik sağa sayınız ve (D) noktasına batınız.</p>	<p>➤ Karşılıklı çalışılabilmesi için desenin çift hatlı olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ (D) noktasından sola doğru 4 iplikten (E) noktasından çıkınız.</p> 	<p>➤ Renk uygulamasına dikkat ediniz.</p>
<p>➤ (E) noktasından 6 iplik yukarı 6 iplik sağa sayınız ve (F) noktasına batınız.</p>	<p>➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.</p>

- (F) noktasından 4 iplik soldan (B) noktasından çıkınız.
- Aynı işlemleri tekrarlayarak gölge işine devam ediniz.

- İnce kumaş üzerine uygulandığında daha iyi sonuç verir, bu hususa dikkat ediniz.

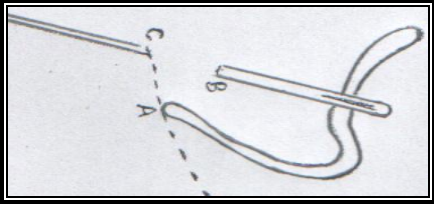
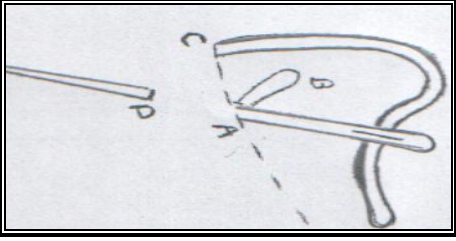
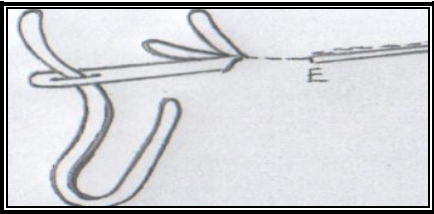
- İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.
- Fazla ipliği kesiniz.

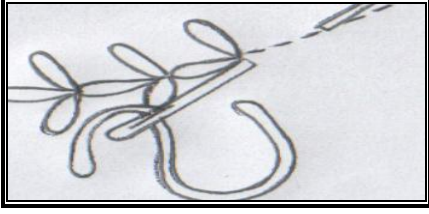
- İşlemenin arkasına ipliği tuttururken düğüm yapmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak eğrelti otu iğnesi yapınız.

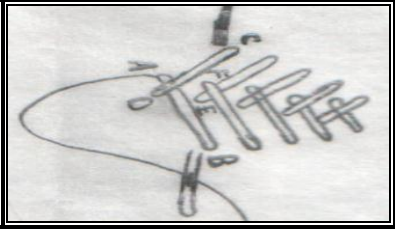

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ İpliğinizi iğnenize geçiriniz.</p>	<p>➤ Ellerinizin temiz olmasına dikkat ediniz.</p> <p>➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.</p>
<p>➤ Eğrelti otu iğnesinin desen üzerinde uygulayacak yeri tespit ediniz.</p>	<p>➤ Eğrelti otu iğnesini dal ve yaprak desenlerinde kullanabilirsiniz.</p>
<p>➤ İğneyi (A) noktasından çıkınız.</p>	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ (A) noktasından yukarıya doğru 6 iplik sayarak (B) noktasına batınız.</p>	<p>➤ Kullanacağınız ipi çok uzun tutmayınız.</p>
<p>➤ (B) noktasından sola 4 iplik sayınız (C) noktasından çıkınız.</p> 	<p>➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.</p>
<p>➤ (A) noktasına batıp (C)'nin 4 iplik sağından (D) noktasından çıkınız.</p> 	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ (A) noktasına batıp 6 iplik aşağıya (E) noktasından çıkınız.</p> 	<p>➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.</p>

<p>➤ Tekrar (A) noktasına batıp (D) noktasının 4 iplik altından (F) noktasından çıkınız.</p>	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ Eğrelti otu iğnesini yapmak için aynı işlemlerini tekrarlayınız.</p>	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz. ➤ Fazla ipliği kesiniz.</p>	<p>➤ Dikkatli olunuz, kurallara uyunuz. ➤ İpliği tuttururken düğüm yapmayınız.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak açık balık sırtı iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliğinizi iğnenize geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Açık balıksırtı iğnesini yaprak ve çiçek desenlerinde uygulayabilirsiniz.➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Açık balıksırtı iğnesinin desen üzerinde uygulanacağı yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Desen çizgilerine uyunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından çıkınız.➤ Verev olarak soldan (B) noktasına batınız.➤ (A) noktasından sola doğru 4 iplik ilerleyerek (C) noktasından çıkınız.➤ (A) noktasından yukarı sağa 4 iplik ilerleyerek (E) noktasına batınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.➤ Detaylara önem veriniz.➤ Ellerinizin temizliğine dikkat ediniz.➤ Desenin en dar yerinden başlayabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (B) noktasından yukarı doğru 4 iplik çıkararak (F) noktasına batınız ve (G) noktasından çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Açık balıksırtı iğnesini yapabilmek için aynı işlemleri tekrarlayınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Renk tonlamasına dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarımızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. iğneler basit nakış iğnelerinin herhangi bir ilmik ve düğüm gibi işlem yapılmadan uygulanan iğnesidir.
2. Kumaş üstünde durumda işlendiği için düz iğne teknikleri denmiştir
3. Eğrelti otu iğnesini dal ve desenlerinde kullanabilirsiniz
4. işi, kumaşın tersinden ve yüzünden çalışılan bir iştir
5. Sap işinde, iğneyi işlemenin hep yönünden kumaşın yüzeyine çıkarınız.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, tekniğe ve ölçüye uygun olarak ilmikli iğne tekniklerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İlmikli iğne teknikleri ile ilgili bilgi toplayınız.
- Kullanılan araç gereçleri araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

5. İLMİKLİ İĞNE TEKNİKLERİ

İlmikli iğne tekniklerinde iğne daima ilmik yapılan ipliğin içinden geçtiği için bu isim verilmiştir. Kenar temizleme ve süsleme amacıyla da kullanılır.

Resim 5.1: Basit nakış iğneleri ile işlemeli fes

5.1. Kullanılan Araç Gereçler

İlmikli iğne tekniklerinde kullanılan araç gereçler şunlardır:

- Kasnak,
- Kasnak bezi,
- İşleme kumaşı,
- Kullanılacak iplikler,
- Makas (nakış),
- Dikiş İğnesi,
- Toplu iğne.

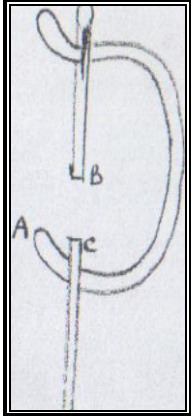

5.2.Çeşitleri

İlmikli iğne çeşitleri şunlardır:

- Battaniye iğnesi,
- Y iğnesi,
- Kreton iğnesi,
- Çengel iğnesi.

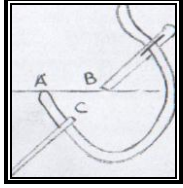
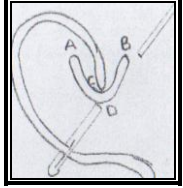
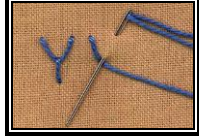

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak battaniye iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ Soldan sağa doğru çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde battaniye iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İlmikli iğne tekniklerinde desen özelliklerini dikkate alınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından kumaşın yüzeyine çıkartınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ (A) noktasından 5 iplik sağa ve 5 iplik yukarıya (B) noktasına batınız.➤ (B) noktasından 5 iplik aşağıya ininiz ve (C) noktasından (ilmik içinden) çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Eşit aralıklarla aynı işlemi tekrarlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Aralıkların eşit olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.➤ Fazla ipliği kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Battaniye iğnesini kenar temizleme işleminde kullanabilirsiniz.➤ İpliği tuttururken düğüm yapmayınız.

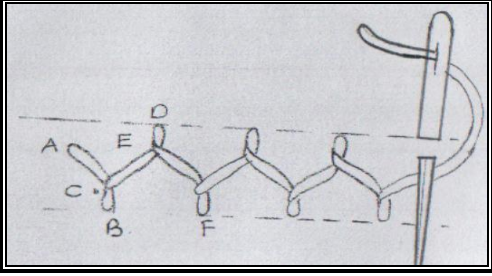
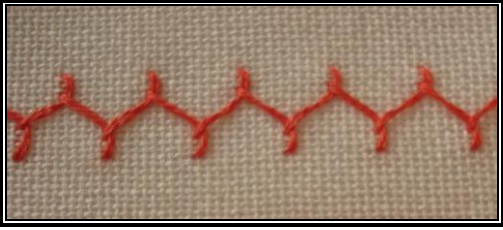
UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak Y iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>➤ İpliği iğneye geçiriniz.</p>	<p>➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız. ➤ Grup halinde veya su şeklinde işleyebilirsiniz.</p>
<p>➤ Desen üzerinde Y iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.</p>	<p>➤ Geçmeli çapraz iğne tekniği ile işleyiniz.</p>
<p>➤ İğneyi (A) noktasından çıkınız.</p>	<p>➤ Kurallara uyunuz.</p>
<p>➤ (A) noktası ile aynı seviyede ve sağa doğru 6 iplik sayarak (B) noktasına batınız.</p> 	<p>➤ İplik sayarken dikkat ediniz.</p>
<p>➤ (A-B) iplik doğrultusunun ortasından aşağıya 4 iplik inerek (C) noktasından ilmik içinden çıkınız.</p> 	<p>➤ Temiz ve düzenli çalışınız.</p>
<p>➤ (C) noktasının 2 iplik aşağısındaki (D) noktasına batarak Y şeklini oluşturunuz.</p> 	<p>➤ Şeklini bozmayınız.</p>
<p>➤ Aynı işlemleri tekrarlayarak Y iğnesine devam ediniz.</p> 	<p>➤ İpliği bol bırakınız. ➤ Dikkatli çalışınız.</p>
<p>➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz. ➤ Fazla ipliği kesiniz.</p>	<p>➤ Düğüm yapmayınız. ➤</p>

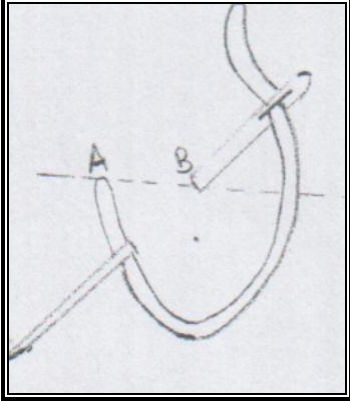
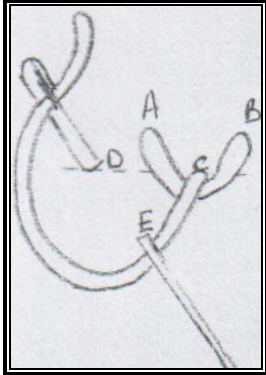
UYGULAMA FAALİYETİ

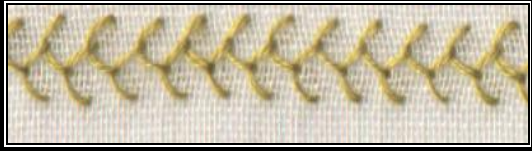
Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kreton iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ İşlem basamağındaki kurallara uyunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde Kreton iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Kurallara uyunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (A) noktasından 3 iplik sağa 5 iplik aşağıya (B) noktasına batınız.➤ (B) noktasından 2 iplik üstüne gelen (C) noktasından iplik sağda kalacak şekilde kumaşın yüzüne çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kreton iğnesini tek tek ya da gruplaştırmak uygulayabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (A) noktasından 6 iplik sağdaki (D) noktasına batınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (D) noktasının 2 iplik altındaki (E) noktasından iplik sağda kalacak şekilde kumaşın yüzüne çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Dikkatli çalışınız
<ul style="list-style-type: none">➤ Kreton iğnesini yapmak için aynı işlemleri tekrarlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz➤ Fazla ipliği kesiniz	<ul style="list-style-type: none">➤ Düğüm yapmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak çengel iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ İlmikli iğne tekniklerinde desen özelliklerine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde Çengel iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Atölye içinde önlük giyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından çıkınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği bol bırakınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Sekiz iplik sağa sayarak (B) noktasına batınız.➤ (B) noktasından sekiz iplik aşağıya dört iplik sola sayarak ve iğnenizi bol bırakılan ipliğin üstünden C noktasından çıkınız (A-B noktalarının tam ortasından). 	<ul style="list-style-type: none">➤ Renk uyumuna önem veriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ C noktasından sekiz iplik sola sayarak D noktasına batınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İpliklerinizi iğnenize çok uzun takmayınız.

<p>➤ Çengel iğnesi oluşturabilmek için aynı işlemleri bir sağ, bir sol tarafa uygulayınız.</p> 	<p>➤ Dikkatli olunuz.</p>
<p>➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz. ➤ Fazla ipliği kesiniz.</p>	<p>➤ Düğüm yapmayınız.</p>

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. İlmikli iğne tekniklerinde iğne daima yapılan ipliğin içinden geçtiği için bu isim verilmiştir.
2. İlmikli iğne teknikleri kenar temizleme ve amacıyla da kullanılır.
3. iğnesini tek **tek** ya da gruplaştırarak uygulayabilirsiniz.
4. Battaniye iğnesini temizleme **işleminde** kullanabilirsiniz
5. İlmikli iğne tekniklerinde özelliklerine dikkat ediniz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-6

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında tekniğe ve ölçüye uygun olarak ilmikli iğne tekniklerini yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- İlmikli iğne teknikleri ile ilgili bilgi toplayınız.
- İlmikli iğne çeşitlerini araştırınız.
- Kullanılan araç gereçleri araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

6. ZİNCİR İĞNE TEKNİKLERİ

İlmik içerisinden geçirildiği ve yapılan ilmikler kapalı olduğu için adlarına zincir iğnesi denmiştir.

Resim 6.1: Zincir iğnesi ile yapılmış işleme örneği

6.1. Kullanılan Araç Gereçler

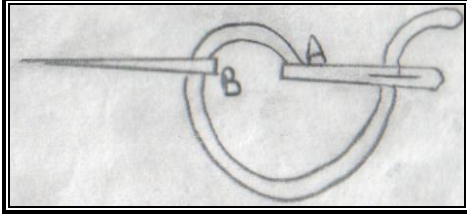
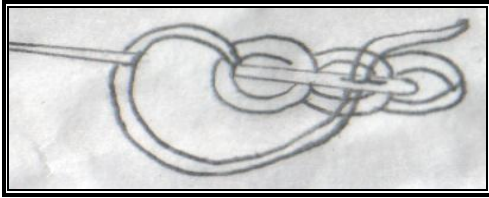

- Kasnak
- Kasnak bezi
- İşleme kumaşı
- Kullanılacak iplikler
- Makas (nakış)
- İğne
- Toplu iğne

6.2. Çeşitleri

- Zincir iğnesi
- Papatya iğnesi
- Kare zincir iğnesi

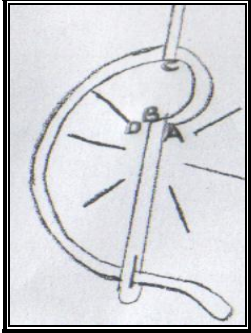

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak zincir iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ Elde ve kasnakta yapabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde zincir iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Motiflerde çiçeklerde, yapraklarda ve saplarda kullanabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından kumaşın yüzeyine çıkarınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayarken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none">➤ A noktasının 2-3 iplik yanından ipliği bol bırakarak batınız.➤ (A) noktasından 5 iplik aşağıya inerek,(B) noktasına ilmik içinden iğnenizi çıkınız.➤ İpliği bol bırakarak (B) noktasından bir iki iplik ilerisinden batınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Atölye içinde arkadaşlarınızla yardımlaşmaya önem veriniz.➤ Renk tonlamasına önem veriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Zincir iğnesini yapabilmek için aynı işlemleri tekrarlayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.➤ Fazla ipliği kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ İşinizi zamanında bitiriniz.➤ İpliği tuttururken düğüm yapmayınız.

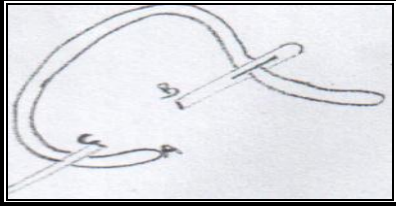

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak papatya iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ Yukarıdan aşağıya doğru işleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde papatya iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çiçek desenlerinde yaprak ve su olarak işleyebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından kumaşın yüzeyine çıkarınız.➤ Tekrar (A) noktasının 2-3 iplik yanından (B) noktasından batınız.➤ İğneyi (A-B) noktalarının karşısındaki (C) noktasından ve ilmik içinden çıkınız ve ipi içine alarak, tekrar batınız.➤ (C) noktasından sonra (D) noktasından kumaş yüzeyine çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.➤ İpliği bol bırakınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Papatya iğnesini yapabilmek için aynı işlem basamaklarına devam ediniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Renk tonlamasına önem veriniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.➤ Fazla ipliği kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Düğüm yapmayınız.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kare zincir iğnesi yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği iğneye geçiriniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Balıkçı düğümü ile başlayınız.➤ Yukarıdan aşağıya doğru işleyiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Desen üzerinde kare zincir iğnesi yapılacak yeri tespit ediniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Çiçek desenlerinde yaprak ve su olarak işleyebilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ İğneyi (A) noktasından kumaşın yüzeyine çıkarınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Renk tonlamasına önem veriniz.➤ Bordür şeklinde uygulayabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ (A) noktasından sağa doğru 5 iplik sayınız ve (B) noktasından batınız.➤ (A) noktalarının aşağıya 3 iplik sayınız (C) noktasından ilmik içinden çıkınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İpliği bol bırakınız.➤ İlmik içinden çıkınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ (C-B) noktalarının iplik doğrultusunda (D) noktasından batınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik takip ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Zincir iğnesini yapabilmek için aynı işlem basamaklarına devam ediniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ İplik sayılarını kumaş ve işleme ipinin kalınlığına göre ayarlayınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ İşlem bitiminde ipliğinizi arkadan tutturunuz.➤ Fazla ipliği kesiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Düğüm yapmayınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. İlmik içerisinden geçirildiği ve yapılan ilmiklerin kapalı olduğu için na iğnesi denmiştir.
2. Zincir iğnesi; motiflerde çiçeklerde, yapraklarda ve kullanabilir.
3. Kare zincir iğnesinde İplik sayıları ve işleme ipinin kalınlığına göre ayarlanmalıdır.
4. Zincir iğnesi kasnakta ve yapılabilir.
5. İşlem bittiğinde ipliği arkadan tuttururken yapılmaz.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-7

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında kenar temizleme teknikleri konusunda bilgi sahibi olabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Kenar temizlemenin önemini araştırınız.
- Kenar temizleme tekniğini seçerken dikkat edilecek noktaları araştırınız.
- Kenar temizleme çeşitlerini araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

7. KENAR TEMİZLEME

7.1. Basit Nakış Temel İğne Tekniklerinde En Çok Kullanılan Kenar Temizleme Teknikleri

- Köşe çevirme
- Basit nakış iğne teknikleri
- Saçak yapma
- Püskül yapma

7.2. Kullanılan Araç Gereçler

- Kumaş
- Kumaş renginde iplik
- Toplu iğne
- Nakış iğnesi
- Makas
- Cetvel
- Ütü malzemeleri

7.3. Önemi

- Yapılan çalışmaya güzel bir görünüm kazandırmak
- Ürünü kişisel zevke ve kullanım alanına uygun hale getirmek
- Ürünün daha sağlam ve uzun süre kullanımını sağlamak

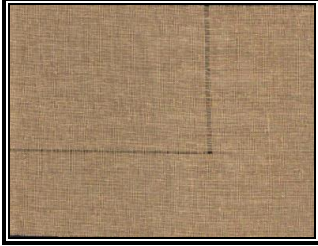

7.4. Kenar Temizleme Tekniğini Seçerken Dikkat Edilecek Noktalar

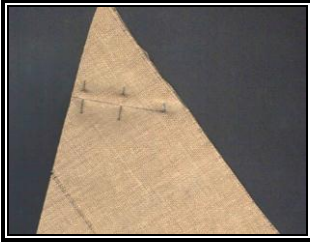
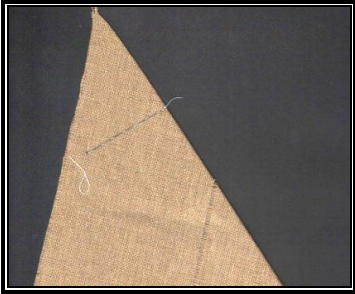
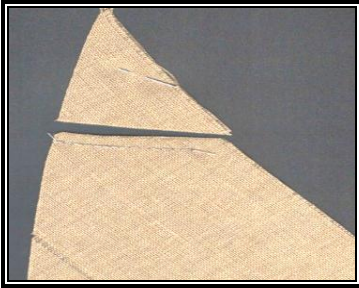
- Kenar temizliği;
- Oluşturulan işe,
- Kullanılan kumaşa,
- Kullanılacak yere,
- Kişinin zevkine göre seçilmelidir.
- Kenar Temizleme Tekniğini Uygularken Dikkat Edilecek Noktalar
- Kenar temizleme çeşidine ürüne başlarken karar verilmelidir.
- Kenar ve köşe çalışmasının kaç santimetreden olacağına karar verdikten sonra desen yerleştirilmelidir.
- Kenar temizliği iplik çekilerek yapılacaksa desen çizmeden önce yapılmalıdır (Bir iplik çekilmeli işleme bittikten sonra diğer iplikler çekilmelidir. Teyelde alınabilir.).
- Kenar ve köşe çalışmalarında en ve boy ipliklerine dikkat edilmelidir.
- Kenar ve köşe çalışmasında ürünün net ütüsünün yapılması gerekir.

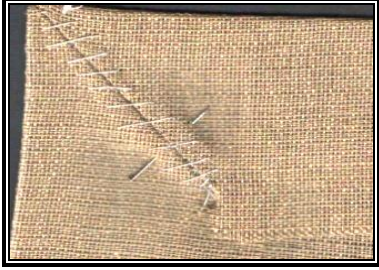

NOT: Bütün kenar temizleme tekniklerinin çeşitlerini ve yapım aşamalarını İşlemeye Hazırlık modülünde görebilirsiniz.

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak köşe çevirme işlemini yapınız.

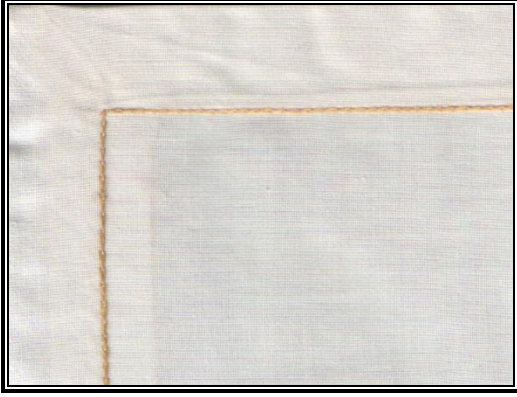
İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Köşe çalışılacak ürünü ütöleyiniz.➤ Ürünü masanın üstüne seriniz.➤ Köşeyi belirlediğiniz ölçülerden; kumaş iplik çekmeye elverişli ise iplik çekerek, değilse çizerek köşenizi belirleyiniz. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütünün net olmasına dikkat ediniz.➤ En ve boy ipliklerine dikkat ediniz.➤ Kalemle yaptığınız çizimlerin çok koyu çizilmemesine dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Cetveli çektiğiniz iplikleri düz şekilde takip ederek, kumaşın kenarlarından 0,5cm işaretleyiniz.➤ Diğer köşelerde aynı işlemi yapınız. Noktaları belirledikten sonra şekilde olduğu gibi çiziminizi yapınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Kenar çizimleri kumaşın tersine yapınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kumaşı köşe çizimleriniz dışta kalacak şekilde vevine katlayınız.➤ Noktaları üst üste getiriniz.➤ Toplu iğne yardımı ile çizginin üzerinden iğneleyiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.

	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ İğnelediğimiz yerden teyel alınız aynı işlemi tüm kenarlarımızda uygulayınız. ➤ Teyelin üstünden makine dikişi geçiniz. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Küçük ürünlerde elde makine dikişi yapabilirsiniz. ➤ Seri şekilde çalışmak isterseniz makinede çalışabilirsiniz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Diktiğiniz köşeyi 0,5cm kesiniz ➤ Aynı işlemi dört köşede yapınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Keserken dikkatli olunuz.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Kestiğiniz köşelere (Z)teyeli alınız. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ (Z)teyeli üstten düz alttan verev yapılır.

	
<p>➤ Kenarlarından 0,5cm den kıvrırma payımı içe gelecek şekilde iğneleyiniz.</p> 	<p>➤ İplik çektiğiniz yerin üstüne iğneleyiniz.</p>
<p>➤ Tüm kenarlarınızı teyelleiniz. ➤ Teyelden sonra ürününüzü ütöleyiniz.</p> 	<p>➤ Toplu iğne üzerine ütü basmayınız.</p>
<p>➤ Kenar süslemesini yaptıktan sonra teyelerini sökünüz.</p>	<p>➤ Dikkatli olunuz.</p>

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak kenar temizleme tekniğini uygulayınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
<ul style="list-style-type: none">➤ Basit nakış iğne tekniklerinden birini kenar süslemeniz için seçiniz.	<ul style="list-style-type: none">➤ Seçtiğiniz tekniğin kenar süslemesi için uygun olmasına dikkat ediniz.
<ul style="list-style-type: none">➤ Kenar ve köşe çalışmasını uyguladıktan sonra kenar baskısını yapınız.➤ Seçmiş olduğunuz basit nakış iğne tekniğini kenar ve köşe çalışmasına uygulayınız. 	<ul style="list-style-type: none">➤ Temiz ve düzenli çalışınız.
<ul style="list-style-type: none">➤ Ürünün net ütüsünü yapınız.	<ul style="list-style-type: none">➤ Ütüleme işlemini kumaşın düz boy ipliği yönünde yapmaya dikkat ediniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümleleri dikkatlice okuyarak boş bırakılan yerlere doğru sözcüğü yazınız.

1. Kenar temizleme yapılan işe bir görünüm sağlamak amacıyla yapılmaktadır.
2. Kenar temizleme çeşidine ürüne karar verilmelidir.
3. Kenar ve köşe çalışmalarında ve ipliklerine dikkat edilmelidir.
4. Kenar temizleme çeşidi kullanılacak göre seçilmelidir.
5. Kenar temizliği iplik çekilerek yapılacaksa çizmeden önce yapılmalıdır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki öğrenme faaliyetine geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-8

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgiler ve kazandırılacak beceriler doğrultusunda, temiz ve aydınlık ortam sağlandığında tekniğe uygun ütü yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

- Ütülemenin önemini araştırınız.
- Ütü yaparken dikkat edilecek noktaları araştırınız.
- Kalite kontrol yapılırken dikkat edilecek noktaları araştırınız.
- Topladığınız bilgi ve dokümanları sınıfınıza getirerek arkadaşlarınızla inceleyiniz.

8. ÜTÜ YAPMAVE KALİTE KONTROL

8.1. Ürünü Ütülemenin Önemi

Yapılan işlemin net ve güzel görünmesi, daha dayanıklı olması için mutlaka ütülenmesi gerekir. Ütülerken kumaş özelliği dikkate alınmalıdır. Kumaş özelliğine uygun ütü ayarı yapılmaz ise kumaş sararır, hatta bozulabilir.

8.1.2. Basit Nakış İğnelerinde Ütü Yaparken Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Ütü yapılacak ortamın ve ütü altının temiz olması
- Ütü sıcaklık ayarının kumaşa uygun hazırlanması
- Ütü sıcaklığının başka bir kumaş üzerinde denenmesi
- Basit nakış iğnelerinde işlemeye başlamadan önce işleme yapılacak kumaşın ütülenmesi gerekmektedir.
- Kumaşı ütülerken boy ipliği doğrultusunda ütü yapmaya dikkat edilmelidir.
- Kumaşa verev yönünde ütü yapılmamalıdır, aksi hâlde kumaş esneyecektir.
- Saten türü kumaşlar buharlı ütü ile ütülenmemelidir.
- Teyelli bölümlerin üzerine ütü basarken dikkat edilmelidir.
- Narin kumaşlarda ütü yapılırken kumaşın sararmaması için kâğıt kullanılmalıdır.
- Basit nakış iğne tekniklerinde işleme bittikten sonra ürünün tersinden ütü yapılmalıdır.

8.2. Kalite Kontrol

Kalite kontrol, ürün yapım aşamasında da uygulanmalıdır. Ürün tamamlandıktan sonra kalite kontrol yapılarak kullanıma hazır hâle getirilmiş olur.

Kalite kontrol yapılırken şu hususlara dikkat edilir:

- İşleme eksikliği
- İplikleri çekince sökülme
- Ürün ölçülerine uygunluğu
- Alt ve üst yüzeylerde iplik temizleme
- Oluşan lekeleri giderme

8.2.1. Alt İplik Temizleme

Ürünlerin alt ipliklerini iğneye takarak işlemenin içinden geçirerek ya da makasla keserek ürünün alt kısmı temizlenir.

8.2.2. Üst İplik Temizleme

Ürünler, işleme sırasında ve sonra incelenerek işleme eksikliklerini veya hatalı işlenmiş yerlerde düzeltme yapılır.

Ürünlerin yüzeyinde kalan iplikler iğne veya tığ yardımı ile işlemenin altına geçirilip tutturularak temizlenir.

Not: Ayrıntılı bilgi için bakınız, “İşlemeye Hazırlık modülü”

8.2.3. Leke Tanımı

Kirlenici bir maddenin yüzey üzerinde bıraktığı iz, kumaş veya ürün üzerinde oluşan kirlerdir.

8.2.4. Leke Temizleme Yöntemleri

- Tamponlama Yöntemi
- Buharlama Yöntemi
- Yıkama Yöntemi

8.2.5. Leke Temizlemede Dikkat Edilecek Teknik Esaslar

- Kumaş üzerindeki leke türü
- Kumaş özelliği
- Kullanılacak temizlik maddesinin özelliği
- Temizleme yöntemi

UYGULAMA FAALİYETİ

Aşağıdaki işlem basamaklarını uygulayarak ütü yapınız.

İşlem Basamakları	Öneriler
➤ Ütü masasının üstünü ve çevresini temizleyiniz.	➤ Dikkatli olunuz.
➤ Ütüyü hazırlayınız.	➤ Ütüyü kumaş özelliğine uygun sıcaklıkta hazırlayınız.
➤ Ürünü tersi üstte olacak şekilde masa üstüne seriniz.	➤ Kumaşın saramaması ve kirlenmemesi için ütü bezi ya da kâğıt kullanınız.
➤ Basit nakış iğnelerini ürünü tekniğine uygun ütü yapınız.	➤ Ütülerken kumaşın en ve boy ipliklerine dikkat ederek ütü yapınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

Bu faaliyet sonunda kazandıklarınızı aşağıdaki soruları cevaplandırarak ölçünüz.

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise D, yanlış ise Y yazınız.

1. () Basit nakış tekniğinde yapılan işlemin net, güzel ve daha dayanıklı olması için mutlaka ütülenmesi gerekir.
2. () Üründe kullanılan kumaş, iplik ve işleme tekniği dikkate alınarak ütü yapılmaz.
3. () Basit nakış kabarık bir işleme olduğu için altına birkaç kat havlu konarak yumuşak bir zeminde ütülenmelidir.
4. () İşlemeye başlamadan önce işleme yapılacak kumaşın ütülenmesi gerekmez.
5. () Ütü kumaş özelliğine uygun sıcaklıkta hazırlanır.
6. () Ürünün standartlara uygunluğu kalite kontrol için geçerli bir sebep değildir.
7. () Üründe alt iplik temizleme yapılması gerekli olmaz.
8. () Yapılan üründe leke temizliği önemlidir.
9. () Kumaşa destek vermek amacıyla kullandığımız telaları işleme bittikten sonra kumaşa zarar vermeden kesilmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise “Modül Değerlendirme”ye geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

Aşağıdaki cümlelerin başında boş bırakılan parantezlere, cümlelerde verilen bilgiler doğru ise **D**, yanlış ise **Y** yazınız.

1. () Nakışa yeni başlayanlar için basit nakış iğneleri ilk adımdır.
2. () Papatya iğnesi zincir iğne tekniklerindedir.
3. () Organze; İpek veya keten iplikle dokunmuş, tülbent inceliğinde bir çeşit kolalı kumaştır.
4. () Gölge işi ilmikli iğne tekniklerindedir.
5. () Kreton iğnesi düz iğne tekniklerindedir.
6. () Kenar ve köşe çalışmalarında en ve boy ipliklerine dikkat edilmelidir.
7. () Saten türü kumaşlar buharlı ütü ile ütülenmelidir.
8. () Basit nakış işleme tekniğinde ince dokunuşlu kumaşlara tokluk vermesi açısından telanın yanı sıra organze mermerşahi gibi kumaşlarda kullanılır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarıyla karşılaştırınız. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt ettiğiniz sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrarlayınız. Cevaplarınızın tümü doğru ise bir sonraki modüle geçmek için öğretmeninize başvurunuz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1'İN CEVAP ANAHTARI

1	E
2	C
3	A
4	E
5	B

ÖĞRENME FAALİYETİ-2'NİN CEVAP ANAHTARI

1	keten
2	akfil
3	etamin
4	model
5	kumaşa
6	organze
7	sayılabılır
8	çuval

ÖĞRENME FAALİYETİ-3'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	kişinin
2	desen
3	muntazam
4	kaliteli
5	iki
6	gergef
7	hatlarının
8	desen

ÖĞRENME FAALİYETİ-4'ÜN CEVAP ANAHTARI

1	düz
2	yatay
3	yaprak
4	gölge
5	aynı

ÖĞRENME FAALİYETİ- 5'İN CEVAP ANAHTARI

1	ilmik
2	süsleme
3	kreton
4	kenar
5	desen

ÖĞRENME FAALİYETİ-6'NİN CEVAP ANAHTARI

1	zincir
2	saplarda
3	kumaş
4	elde
5	düğüm

ÖĞRENME FAALİYETİ-7'NİN CEVAP ANAHTARI

1	güzel
2	başlarken
3	en-boy
4	yere
5	desen

ÖĞRENME FAALİYETİ-8'İN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Yanlış
3	Yanlış
4	Yanlış
5	Doğru
6	Yanlış
7	Yanlış
8	Doğru
9	Doğru

MODÜL DEĞERLENDİRMENİN CEVAP ANAHTARI

1	Doğru
2	Doğru
3	Doğru
4	Yanlış
5	Yanlış
6	Doğru
7	Yanlış
8	Doğru

KAYNAKÇA

- KORKUSUZ Süheyla, **Nakş Kitabı**, Milli Eğitim Basımevi, 1977.
- Y.ERONÇ Perihan, **Giyim Süsleme Teknikleri**, Ankara, 1981.